Хэхыныгъэхэр екIуэкIыным къэнэжар махуи 2-щ

ФИФЕ ФЫМЫГЪОПУД, ФИ ІЕЙ ФЫМЫГЪОПЩКІУ

АДЫГЭ ПСАЛЪЭ

АДЫГСКОЕ СЛОВО

КъБР-м И ПАРЛАМЕНТЫМРЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ГАЗЕТ
ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КБР

1924 ГЪЭМ И МЭКЪУАЭГЪУЭ МАЗЭМ И 1 ЛЬАНДЗРЭ КЪЫДОКІ

№232 (21.140) ● 2007 гъэм щэкIуэгъуэм (ноябрым) и 30, мэрем ● Тхьэмахуэм тхуэ къыдокI ● И уасэр соми 3-щ ● adyghe@mail.ru adyghepsale.ru

● Щэ

Дыгъуасэ Налшык къыщыхэIухакIэ «ГАЗ-автоцентр»-м и къудамэ зэгъэпэщащ. ГуфIэгъуэ Iуэхум кърихьэлIащ КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсен.

Сурэтыр **КЪАРЕ́Й Элинэ** *трихащ.*

Дамыгъэ, щIыхьыцIэ лъапIэхэр зыхуагъэфащахэр

● Дыгъуасэ

Къумпыл Светланэ и псалъэ.

Урысей Федерацэм и Президент Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент Къанокъуэ Арсенрэ я унафэкIэ дамыгъэ, щIыхьыцIэ лъапIэхэр зыхуагъэфащахэр КъБР-м и Правительствэм и Унэм щыIэхуэсат. ЗэIушIэр кIыхьэIуихащ икIи иригъэкIуэкIащ республикэм и Президент Къанокъуэ Арсен.

- ДИ ЩІЫНАЛЪЭМ и лэжьыгъэ IэнатIэ зэхуэмыдэхэм зи гуащIэдэкI хьэлэдкIэ къыщыхэжаныкIахэрщ нобэрей зэIушIэм щыдгъэлъапIэр, - жиIащ Къанокъуэм. - Республикэм и псэукIэм фIы и лъэныкъуэкIэ зихьуэжыным хуэлажьэ щIыхухэрщ гулыитэ зыхуэщIыпхъэри.

Къэрал дамыгъэхэр зыхуагъэфэща щIыхухэм ди республикэм зиужьыным я гуащIэу халъхьам тепсэлыхьха иужь, Президентым зыхуагъэфащахэм яритыжащ дамыгъэхэр, щIыхьыщIэхэр, фIыщIэ тхылъхэр.

УФ-м и Президент Путин Владимир и Унафэкlэ ягъэлъапIахэм ящыщIу: «Хэкум и пащхьэм щIэ фIыщIэхэм папщIэ» орденым и IнагьыщIэр зрата, УФ-м Социальнэ страховани эмкIэ и фондым и къудамэу КъБР-м щыIэм и Iуэхуэхэр зезыгъакIуэ **Отаровэ Роэз**, «УФ-м щIыхь зиIэ и дохутыр» цIэ лъапIэр зыфIаща, Урысей къэрал медицинэ университетым и профессор **Шыгъушэ Хьэсэн**, Урысей Федерацэм и Правительствэм и ЩIыхь тхылъыр зыхуагъэфэща, Тэрч къалэм дэт район сымаджэщым и дохутыр нэхъыщхьэ **Къэжэр Хьусен**, УФ-м и Правительствэм фIыщIэ къызэрыхуищI тхылъ зрата, КъБР-м и Композиторхэм я союзым Iэт, Мызыкъ театрым и литературэ частым и унафэщI **Жырыкъ Заур** сымэ, нэгъуэщIхэри.

Илъэс куэд хьуауэ зи лэжьыгъэ IэнатIэм пэжкIэ бгъэдэтхэр, екъулIэныгъэщхьухуэхэр зыIэрызыгъэхьахэр ягъэпажащ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ЩIыхь тхылъхэмкIэ. Апхуэдэхэщ, псалъэм папщIэ, Аруан муниципальнэ районым и «Агро+» ООО-м и агроном нэхъыщхьэу щыта **Битокъу Джэбрэил**, КъБР-м и Парламентым Къэрджэныгъэмкlэ, щIэныгъэмкIэ, зэныгъэмкIэ, зэныгъэмкIэ, щIэныгъэмкIэ, узыншагъэр хуэмынымкIэ и комитетым и унафэщIым и къудамэу **Далэ Иемел**, КъБР-м и Президентым и чэнджэщэгъу **Думэн Хьэсэн**, тхакIуэ **Опрышко Олег**, нэгъуэщIхэри. Республикэм щIыхь зиIэ и юрист хьуащ Арбитражнэ судым и унафэщIым и къуэдзэ **Бечелов Анатолэрэ** Конституцэ Судым и судьяМ**ысрокъуэ Замирр**. Композиторхэм я союзым и правленэм и унафэщIым и къуэдзэ **ХьэIупэ Джэбрэил** «КъБР-м и щIыхь зиIэ артист» щIыхьыщIэр къыхуагъэфэщащ. **Црым Руслан** КъБР-м и щIыхь зиIэ сурэтыщI, ГушыIэмрэ ауэнымрэ я театрым и унафэщI **Думэн Мурадинрэ** уэрджыакIуэ **Хьыжьырокъуэ СультIанрэ** КъБР-м щIыхь зиIэ и артист, **КхъуэIуфэ Иринэ** КъБР-м щIыхь зиIэ и ухуакIуэ щIэхэр зэрахьэнущ.

- Сэ сиIэщ ди республикэм и дамыгъэ зыбжанэ, - жиIащ Адыгей къэрал телерадиокомпанием и къудамэм и унафэщI **Къумпыл Светланэ**. - Абыхэм нэхъ нэхъ сфIэлъапIэщ Адыгейм и шыпхъэхьыкъ Къэбэрдей-Балъкъэрым и щIыхьыщIэр.

КъыхуащIа щIыхьым папщIэ фIыщIэ ящIу, дэпэкIи яхуэзфIэкI псомкIэ республикэм и зыужьныгъэм зэрызэлэжьыхьынур къыхагъащу зэIущIэм къыщыпсэлъащ **Думэн Хьэсэн**, Ныкъуэдыкъуэхэм я Урысейпсо зэгухьэныгъэм и къудамэу Къэбэрдей-Балъкъэрым щыIэм и унафэщI **Щоджэн Хьэсэнбий**, «Маяк» санаторэм и унафэщI икIи и дохутыр нэхъыщхьэ **Мамаевэ ХьэIишэт**, КъБР-м и яп Президент КIуэкIуэ Валерий и щIэр зезыхь къэрал мэкъумэщ академием и кафедрэм и унафэщI **Емуэ Анатолэ**, Щыхуфхэм я Налшык къалэ советым и унафэщIым и къуэдзэ **ФочышIэ Зое** сымэ, нэгъуэщIхэри.

ИСТЕПАН Залинэ.

Сурэтыр **МАМИЙ Руслан** *трихащ.*

● Пресс-конференц

Махуэ къэс

КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсенрэ ЗэхуэсыпФедерацэмкIэ и Советым и УнафэщIым и къуэдзэ Орловэ Светланэрэ щэкIуэгъуэм и 27-м журналистхэм щаIущIащ КъБР-м и Правительствэм и Унэм. Пресс-конференцым апхуэдэу хэтащ УФ-м и Къэрал Думэм Бюджетымрэ налогхэмкIэ и комитетым и унафэщI Васильев Юрий, КъБР-м и Парламентымрэ Правительствэмрэ я УнафэщIхэу Бечелов Ильясрэ Ярин Андрейрэ УФ-м и Президентым и полномочие ныкIуэу Ипшэ федеральнэ округым щыIэм и Аппаратым и федерал инспектор нэхъыщхьэ Меркулов Александр.

ЗЭIУЩIЭР къыхэIуихащ КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсен икIи Орловэ Светланэ фIыщIэ хуищIащ лэжьыгъэкIэ зэпэубыда и зэманым кхъихгъэкIыну хэхьныгъэхэр къэмыс щIыкIэ ди республикэм къэкIуэну жиIауэ зэрыщытар зэригъэзэщIам папщIэ.

- Светланэ ди республикэм куэд щIауэ и ныбжьэгъушхуэхэм ящыщщ, - жиIащ Къанокъуэ Арсен. - Къэбэрдей-Балъкъэрым и яп президент КIуэкIуэ Валерийрэ абыр я фIыуэ зэрыщIыхуу щытащ. ИужькIэ ди нэIуасэ дыщызэхуэхъуащ сэ УФ-м и Къэрал Думэм и депутату сыщыщытам. ИкIи жысIэну сыхуейщ Светланэ сыт щыгъуи ди щIыналъэм и тельхьэу, и гур кхытхуэмыгъуэу зэрыщытыр, федеральнэ IэнатIэхэм ди Iуэху щыдэкIымымкIэ куэдрэ кхызэрыдэIэпыкъуар.

Президентым адэкIэ кхъихгъэщащ федерал къулыкъущIэхэр къэралым и щIналъэ зэмыIэужьыгъуэхэм, псом хуэмыдэу Кавказым щыIэхэм, зэрыкIуэм мыхьэнэшхуэ иIэу кхъыхэрилъытэр, абы зэпIэзэрытыныгъэрэ зыужьыныгъэрэ кхыIэрищэр, Орловэ Светланэ республикэм и щIалэгъуалэм щаIущIам, абыхэм къабгъэщIа упщIэхэмкIэ ди студентхэм я щIэныгъэмрэ зэфIэкIымрэ хьэщIэм лъагэу кхъэзгъитыгъар и гуапэ зэрыхъуар, нэгъуэщIхэри.

Орловэ Светланэ псалъэ щратым, жиIащ республикэм и бзыльхугъэ зэгухьэныгъэм хэтхэмрэ студентхэмрэ и гуапэу зэрагъуащIар, илъэситху ипэкIэ ильэгъуауэ щыта ди къалащхьэм кхыпхъуэмыщIыхужьыну зэрызэхъуэжам зэрыщыгуфIыкIар.

(КIэухыр 2-нэ нап.).

Президентым кхыхуредж

Путин Владимир бэр кхъухриджащ къэрал властым и нобрей IуэхущIафэм пащIу.

Президентым ар щыжиIащ журналистхэмрэ Урысейм и цIыхухэмрэ я упщIэхэм телевиденэкIэ жэуап щаритым. Абы кьелъытэ нэхъапэм къэралыр щIэзыгъэтIыскIауэ щытахэм властыр яIэрыбгъэхьэж мыхьуну.

Iэ зыIэтхэм папщIэ

Мэзкуу къалэм дыгъуасэ щызэхэтащ «Хэхьныгъэхэр-2007» хьыбарегъащIэ центрым и презентацэ.

Абы зэрыщыцIэкъэнум и тхыльхэр ирагащ, Урысейри хэту, къэрал 34-м щыщ журналисту 1500-м щIигъум.

Махуэ 40-м и кIуэцIкIэ

Куржым зыхъуэмжыныгъэмкIэ и министру щыта Окруашвили Иракли «Интерпол»-м кIыхьыгъэхьхэм къыхэкIыу, Германием щаубыдащ.

Берлин и прокуратурэм къызэритамкIэ, ар дыгъуасэ и адвокатым хуагъэзащ. Иджыпсту хоплъэ Окруашвили и къэралым етыжынемытыжын Iуэхум. Министру щытар зи лъэIэкIэ яубыда Куржы лъэныкъуэм кхыпэщытщ махуэ 40-м криубыдэу ар зэрагъэкъуаншэр игъэнэIуэну.

Хэтми къахутэ

Воронеж щаубыдащ псэуплIэ унэр къэзыгъуэуа баджащIэр.

Къалэм и прокуратурэм къызэритамкIэ, ар а щIыпIэм щыщщ, илъэс 18 и ныбжьщ. Фигу къыдгъэкIыжынщи, псэуплIэ унэр кIыщигъэуар щэкIуэгъуэм и 17-рщ. Я насыпэ кIрихьэкIри, абы щыгъуэ зыри хэкIуэдакъым.

(ИТАР-ТАСС).

НОБЭ

◆ Нобэ щыщIэдзауэ дыгъэгъазэм и 14 щIондэ Нью-Йорк щызэхэтынущ Международнэ уголовнэ суд (МУС) зэгухьэныгъэм хэтхэм я зэхуэс.

◆ Нобэ щегъэжьауэ дыгъэгъазэм и 8 щIондэ Мэзкуу щекIуэкIынущ щызыкIат ныбжьыщIэхэм я Дунейпсо зэпеуэ.

◆ Илъэс 70 мэхъу урыс композитор цIэрыIуэ, УФ-м и цIыхубэ артист, зи макъамэхэр кинофильм куэдым («Солярис», «Сибириада», «Курьер», «Урга», «Утомленные сонцем», «Водитель для Веры», нэгъуэщIхэми) ящыщ. Ар дыгъуасэ и ныбжьыкIэ щыта Иджыпсту хоплъэ Окруашвили и къэралым етыжынемытыжын Iуэхум. Министру щытар зи лъэIэкIэ яубыда Куржы лъэныкъуэм кхыпэщытщ махуэ 40-м криубыдэу ар зэрагъэкъуаншэр игъэнэIуэну.

Хэтми къахутэ

Воронеж щаубыдащ псэуплIэ унэр къэзыгъуэуа баджащIэр.

Къалэм и прокуратурэм къызэритамкIэ, ар а щIыпIэм щыщщ, илъэс 18 и ныбжьщ. Фигу къыдгъэкIыжынщи, псэуплIэ унэр кIыщигъэуар щэкIуэгъуэм и 17-рщ. Я насыпэ кIрихьэкIри, абы щыгъуэ зыри хэкIуэдакъым.

(ИТАР-ТАСС).

НОБЭ

◆ Нобэ щыщIэдзауэ дыгъэгъазэм и 14 щIондэ Нью-Йорк щызэхэтынущ Международнэ уголовнэ суд (МУС) зэгухьэныгъэм хэтхэм я зэхуэс.

◆ Нобэ щегъэжьауэ дыгъэгъазэм и 8 щIондэ Мэзкуу щекIуэкIынущ щызыкIат ныбжьыщIэхэм я Дунейпсо зэпеуэ.

◆ Илъэс 70 мэхъу урыс композитор цIэрыIуэ, УФ-м и цIыхубэ артист, зи макъамэхэр кинофильм куэдым («Солярис», «Сибириада», «Курьер», «Урга», «Утомленные сонцем», «Водитель для Веры», нэгъуэщIхэми) къыщыгъэсэбэпа, плIэнейрэ Къэрал саугъэтыр зрата Артемьев Э. Н. къызэралъхуар.

◆Футбол тренер цIэрыIуэ, Олимпиадэм и чемпион, спортымкIэ щIыхь зиIэ и мастер Бородюк Александр и ныбжьыр илъэс 45-рэ ирокъу.

◆ Илъэс 340-кIэ узэIэбэкIыжмэ къалъхуащ иныжьлыз тхакIуэ, политик лэжьакIуэ, «Гулливер къикIуэхьхэр» романыр зи къалэмыпэм къыщIэкIа Свифт Джонатан.

◆ Илъэси 190-рэ и пэкIэ къалъхуащ нэмыщу тхыдэтх, ЩIэныгъэхэмкIэ Санкт-Петербург академием хэта, 1902 гъэм литературэмкIэ Нобель и саугъэтыр зыхуагъэфэща Моммзен Теодор.

◆ Илъэсищэ ирокъу совет еджагъэшхуэ, щIыдагъэр Сыбырым къыщылъхьуэным хуабжьу хэлIыфIыхьа, профессор, Сыбыр Къухьэпlэм щIыдагъэмкIэ щIэныгъэ-къэхутакIуэ институт къыщыгъэзыгъэпэща, 1964 гъэм Ленин саугъэтыр зратыгъа Ростовцев Н. Н.

◆1968 гъэм ягу щIадзащ дунейм и яп космонавт Гагарин Юрий и цIэкIэ къыдагъэкIа медалыр.

◆Дыгъэр къыщIэкIащ сыхьэти 7-рэ дакъикъэ 22-м, кхъухьжынущ сыхьэт 16-рэ дакъикъэ 30-м.

◆Махуэм и кIыхьагъэщ сыхьэти 9-рэ дакъикъи 8-рэ.

Пабланэр ыгъэхъэзырар **ХЪЭЖЫКЪАРЭ Аликъ.**

Къэбэрдей-Балъкъэрым и Парламентым и Унафэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

Горобцов Анатолий Егор и къуэр Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щыщ Май районым и суд участкэ №1-м и зэзыгъэкIуэ судыщIэ кхулыкъым гъэувыным теухуауэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Конституцэм и 100 статьям и I-нэ Iыхьэм и «и» пунктым, 117-нэ статьям и 3-нэ Iыхьэм, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щыIэ зэзыгъэкIуэ судыщIэхэм я Iуэхуэкlэ» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Законым и 6-нэ статьям ятIэ, ирагъэкIуэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым **унафэ ещI:**

1. Горобцов Анатолий Егор и къуэр Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щыщ Май районым и суд участкэ №1-м и зэзыгъэкIуэ судыщIэ кхулыкъым гъэувыным итъэситу пIалъэкIэ.

2. Мы Унафэм къару егъуэт ар кхыщащта мазэм щыщIэдзауэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэщ

БЕЧЕЛОВ Ильас

Налшык къалэ
2007 гъэм щэкIуэгъуэм и 22-м
№1280-IIП

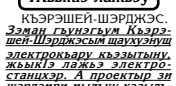

ЖьыкIэ лажьэу

КЪЭРЭШЕЙ-ШЭРДЖЭС. *Зэман гъунэгъум Къэрэшей-Шэрджэсым щыхухэнущ электрокъару къэзытыну. ЖьыкIэ лажьэ электростанцихэр. А проектыр зи жэрдэмри мыльку хэзыльхьри апхуэдэ электростанцихэр ухуэным елэжь ислан фIрмэрщ.*

ИДЖЫБЛАГЪЭ хамэ къэрал компанием и лIыкIуэхэм яIуащI КъШР-м и Правительствэм и Унафэщ Къардэн Аликрэ экономикэ зыужьыныгъэмкIэ министр Исчындар Алексейрэ икIи проектыр гъэщIэгъуэн ящыхьуащ.

ЖьыкIэ лажьэ электростанцхэр щащынур кхыхахын папщIэ Испаниием и IэщlагъэлIхэм республикэм и щIыпIэ куэдым щагъэувынущ жьым и къарур, ар кхъздикI лъэныкъуэр къэзыгъэльагъуэ Iэмэпсымэхэр.

Литр мин 50-м нэс

АДЫГЕЙ. *2007 гъэм ильэси 125-рэ ирикъуащ Мэкъуэмэ тив заводыр. Нэхьапэм мыр къэралым и щIыпIэ зэмылIэужьыгъуэхэм къыщащIыхуу щытащ, иджы лэжьэжьырхьым. Щхьэусыгъуэ зэхуэмыдэхэм кхыхэкIыу зи лэжьыгъэр кхъэзгъеувыда Iуэхуэщlапlэм ильэс ныкIуэ дэкIи, тив кхыщIигъэкIын щIидзэжьынущ.*

ЗАВОДЫР къагъэщIэрэщIэж: оборудованэжьхъэр щIэкIэ зэрахьэкI, и кIуэцIыр къращыкI.

2008 гъэм и гъэмахуэм яутIыщыну я мурад заводым кьалэдэсу 120-рэ лэжьыгъэкIэ кхъыхэригъэпэщынущ, зы махуэм тивэ литр мин 50 кхыщIигъэкIынущ.

УЭРДОКЪУЭ Женя.

ЖьыкIэ лажьэу

КЪЭРЭШЕЙ-ШЭРДЖЭС. *Зэман гъунэгъум Къэрэшей-Шэрджэсым щыхухэнущ электрокъару къэзытыну. ЖьыкIэ лажьэ электростанцихэр. А проектыр зи жэрдэмри мыльку хэзыльхьри апхуэдэ электростанцихэр ухуэным елэжь ислан фIрмэрщ.*

ИДЖЫБЛАГЪЭ хамэ къэрал компанием и лIыкIуэхэм яIуащI КъШР-м и Правительствэм и Унафэщ Къардэн Аликрэ экономикэ зыужьыныгъэмкIэ министр Исчындар Алексейрэ икIи проектыр гъэщIэгъуэн ящыхьуащ.

ЖьыкIэ лажьэ электростанцхэр щащынур кхыхахын папщIэ Испаниием и IэщlагъэлIхэм республикэм и щIыпIэ куэдым щагъэувынущ жьым и къарур, ар кхъздикI лъэныкъуэр къэзыгъэльагъуэ Iэмэпсымэхэр.

Литр мин 50-м нэс

АДЫГЕЙ. *2007 гъэм ильэси 125-рэ ирикъуащ Мэкъуэмэ тив заводыр. Нэхьапэм мыр къэралым и щIыпIэ зэмылIэужьыгъуэхэм къыщащIыхуу щытащ, иджы лэжьэжьырхьым. Щхьэусыгъуэ зэхуэмыдэхэм кхыхэкIыу зи лэжьыгъэр кхъэзгъеувыда Iуэхуэщlапlэм ильэс ныкIуэ дэкIи, тив кхыщIигъэкIын щIидзэжьынущ.*

ЗАВОДЫР къагъэщIэрэщIэж: оборудованэжьхъэр щIэкIэ зэрахьэкI, и кIуэцIыр къращыкI.

2008 гъэм и гъэмахуэм яутIыщыну я мурад заводым кьалэдэсу 120-рэ лэжьыгъэкIэ кхъыхэригъэпэщынущ, зы махуэм тивэ литр мин 50 кхыщIигъэкIынущ.

УЭРДОКЪУЭ Женя.

Гъуэгу захуэм дыгъэмыгъэкIи

Философие щIэныгъэхэм я доктор, тхыдэмрэ этнографиемрэ я докторэ, профессор Унэж Кашиф ФедерэмрэИ унафэщI Унэж Кашиф КъБКъУ-м и медицинэ къудамэм зэIущIэ щхьэпэ щиригъэкIуэкIащ.

АБЫ КЪЕКIУЭЛIАТ а еджапIэм и етIуанэ курсым щIэс студентхэр.

- Медицинэ къудамэм и лэжьакIуэхэм я жэрдэмкIэ ублэ хьуауэ мы Iуэхур, - жиIащ Унэжым. - Нобэ дызытепсэлыхьыну Iуэхугъуэр хуэгъэзащ дыгъэгъазэм и 2-м екIуэкIыну хэхьныгъэхэм. ИкIуэкIэ си гуапэщ мыпхуэдэ Iуэху щхьэпэм фыкъызэрекIуэлар. Иужьрей илъэсхэм ди гъащIэм фIы и лъэныкъуэкIэ зихьуэжащ, ар гульытэншэу къэна си гугъэкIым. Ар зи фIыгъэр нэхъ щIыщытам. ИкIи жысIэну сыхуейщ Светланэ сыт щыгъуи ди щIыналъэм и тельхьэу, и гур кхытхуэмыгъуэу зэрыщытыр, федеральнэ IэнатIэхэм ди Iуэху щыдэкIымымкIэ куэдрэ кхызэрыдэIэпыкъуар.

Президентым адэкIэ кхъихгъэщащ федерал къулыкъущIэхэр къэралым и щIналъэ зэмыIэужьыгъуэхэм, псом хуэмыдэу Кавказым щыIэхэм, зэрыкIуэм мыхьэнэшхуэ иIэу кхъыхэрилъытэр, абы зэпIэзэрытыныгъэрэ зыужьыныгъэрэ кхыIэрищэр, Орловэ Светланэ республикэм и щIалэгъуалэм щаIущIам, абыхэм къабгъэщIа упщIэхэмкIэ ди студентхэм я щIэныгъэмрэ зэфIэкIымрэ хьэщIэм лъагэу кхъэзгъитыгъар и гуапэ зэрыхъуар, нэгъуэщIхэри.

Орловэ Светланэ псалъэ щратым, жиIащ республикэм и бзыльхугъэ зэгухьэныгъэм хэтхэмрэ студентхэмрэ и гуапэу зэрагъуащIар, илъэситху ипэкIэ ильэгъуауэ щыта ди къалащхьэм кхыпхъуэмыщIыхужьыну зэрызэхъуэжам зэрыщыгуфIыкIар.

(КIэухыр 2-нэ нап.).

Президентым кхыхуредж

Путин Владимир бэр кхъухриджащ къэрал властым и нобрей IуэхущIафэм пащIу.

Президентым ар щыжиIащ журналистхэмрэ Урысейм и цIыхухэмрэ я упщIэхэм телевиденэкIэ жэуап щаритым. Абы кьелъытэ нэхьапэм къэралыр щIэзыгъэтIыскIауэ щытахэм властыр яIэрыбгъэхьэж мыхьуну.

Iэ зыIэтхэм папщIэ

Мэзкуу къалэм дыгъуасэ щызэхэтащ «Хэхьныгъэхэр-2007» хьыбарегъащIэ центрым и презентацэ.

Абы зэрыщыцIэкъэнум и тхыльхэр ирагащ, Урысейри хэту, къэрал 34-м щыщ журналистэ 1500-м щIигъум.

Махуэ 40-м и кIуэцIкIэ

Куржым зыхъуэмжыныгъэмкIэ и министру щыта Окруашвили Иракли «Интерпол»-м кIыхьыгъэхьхэм къыхэкIыу, Германием щаубыдащ.

Берлин и прокуратурэм

● Спорт

Гульытэншэу къагъэнакъым

Налшык и «Адыгэ» шахматыр клубым щекIуэкIащ Урысейм и Къэрал Думэм и депутатхэр хэхьным и пэ кхъухуэу къызэрагъэпэща зэпеуэ.

ЗЭХЬЭЗЭХУЭМ кхъеIуэлIащ республикэм и къалэхэм, районхэм кхъикIауэ щыуэ 40. Налшык и спорткомитетымрэ «Зыуэ щыт Урысей» партымрэ къызэрагъэпэща зэпеуэр хуэнэгъэIауэ щытащ. Гульытэншэу къагъэнакъым езы «Адыгэ» клубри. «Зэкъуэтыныгъэ» псапащIэ фондым абы и лэжьакIуэхэм электроннэ сихьэту 10 тыгъэ яхуищащ.

ЖАНХЪУЭТ Зузэ.

● Хъуэхъу

Батыр Мухьэдин и зэчийр

КъБР-м щIыхь зиIэ и артист, Музыкэ театрым и уэрджыакIуэ пажэхэм ящыщ зы, зэфIэкI дахэ зиIэ Батыр Мухьэдин и ныбжьыр илъэс 50 ирокъу.

УЭРЭДЖЫАКIУЭМ бгъэдэль зэчийм Iэмал кърет класикэ уэрэдхэри, оперэ зэмылIужьыгъуэхэм щыщ ариехэри, лъэпкъ уэрэдхэри зэхуэдэу дахэу, едаIуэхэр дихьхьыу игъэзэщIэн. Нэхъ ныжькIэ абы утыку кьрихьа, фIыуэ кхъыуIа лъжьыгъэшхуэхэм ящыщщ Молэ Владимир итха «Къамботрэ Лацэрэ» оперэм хэт Къамбот и ариер. Адыгэ Бизе Жорж и «Иван IV» оперэм щыщ пычыгъуэм Грозным и ариер абы щыжиIащ Кремль Уардэнэм и концерт гъэлъагъуаIэм Къэбэрдей-Балъкъэр, Къэрэшей-Шэрджэс, Адыгэ Республикахэр Урысейм зэрыхьыхьэрэ ильэс 450-рэ зэрырикъуар Москва щыщагъэлъапIэ махуэхэм.

«Адыгэ псалъэ» газетым, Къэбэрдей Адыгэ Хасэм къабгъэдэкIыу уэрэджыакIуэ пажэм дохьэхьу и зэфIэкIымрэ Iулыджыкмрэ хэхьуэу лъэпкъ утыкум идыари пIалъэ кIыхькIэ итыну, макъамэ щIэнхабзэм хэлъхьыныгъэ нэхьыбэ зэрыхуищIын узынщагъэрэ гукъыдэжрэ ильэс куэдкIэ иIэну.

P.S. Батыр Мухьэдин и макъуэр щагъэлъапIэ творческэ пшыхь побэ, щэкIуэгъуэм и 30-м, щыхьэтынущ ар ильэс куэд хьуауэ щылажьэ Музыкэ театрым. Адыгэ уэрэджыакIуэ щIэрыIуэм и зэфIэкIым дихьхь псори абы фагъэблагъ.

«Адыгэ псальэр» къыфIэрыхьэну фыхуеймэ

Ди щIэджыкIакIуэ лъапIэхэ!

Фигу къыдогъэкIыж 2008 гъэм и яп ильэс ныкъуэм къыфIэрыхьэну газетхэм, журналхэм Iэ тедзэныр зэрекIуэкIыр. Илъэс ныкъуэм газетым и уасэщ сом 342-рэ кIэпIейкIэ 84-рэ. «Адыгэ псалъэм» Iэ щытевдзэ хъунущ республикэм и пощт Iуэхущlапlэ псоми.

Ди индексыр 51531

● ЗэIущIэхэр

Дэ ди нэгу щIэкIащ зауэр, дэ дощIэ мамырыгъэм и уасэр зыхуэдизыр

КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсен яIущащ республикэ зыужьыгъуэ организацицым - Арганистаным, щыпIэ щхьэхуэхэм щекIуэкIа зауэхэм я ветеранхэм я Союзым, «Русь» спецназым и Ассоциацэм, Зи фIэфIыныгъэкIэ Абхазым щыIахэм я союзым хэтхэм, Абухэм я унафэщIхэр республикэм и IэтащхьэмкIригъэблагъат епсэлъыIэн щхьэкIэ икIи абы кьыхуагъэфащащ Афганистаным и ветеранхэм я Союзым и наградэ льапIэр - «ФIыщIэхэм папщIэ» орденыр. ЗэIущIэм хэтащ КъБР-м и Президентым и Администрацэм и Унафэщ Къажэр Альберт.

ПСАЛЪЭМАКЪЫР Президентым зэхиублащ а организацэхэм я лэжьыгъэр зэрекIуэкIым, ахэр властхэм зэрадэлажьэр, а организацэхэм я унафэщIхэмрэ абыхэм хэтхэмрэ республикэм щыIэ щытыкIэр кьаэзрыщIхьум щIэупщIэнымкIэ: «Ди деж зэхъуэкIыныгъэфI белджылыхэр кхыщIихъащ, мурад зыхуэтщIа псори зэуэ кхыдэмыхъуIэми. Ауэ социальнэ Iуэхугъуэм екхэIа лэжьыгъэр ди Iуэхущlафэхэм я зы лъэныкъуэ закъэущ. Адрейр, ягьныкъуэжи мыкхэнэ нэхь ин зиIэу кхыщIэкIыр Къэбэрдей-Балъкъэрым мамырыгъэ кхыщIэзгъэпэщыныр. Абы кхищынэмыщIауи щIалэгъуалэм ядэлэжьныи зегъэубгъуи, хэкум лъагъуныгъэ хуиIэу, ар гъэсэныи гульытэ хуэщIын хуейщ. Абы и лъэныкъуэкIэ фэрэ дэрэ эпыщIауэ дыщытыным сэбэпынагъ кхихьынущ: хэт нэхьри фэ нэхьыфIу фощIэ политикэ зэпIэзэрытыныгъэ, узыдэпльейин нравственнэ пщалъэхэр щымыIэным кхишэр.**

(КIэухыр 2-нэ нап.).

(КIэухыр 2-нэ нап.).

● Iуэхуэ щIэныгъэ

Къэрэшей-Шэрджэсым щыхухэнущ электрокъару къэзытыну. ЖьыкIэ лажьэ электростанцихэр. А проектыр зи жэрдэмри мыльку хэзыльхьри апхуэдэ электростанцихэр ухуэным елэжь ислан фIрмэрщ.

ИДЖЫБЛАГЪЭ хамэ къэрал компанием и лIыкIуэхэм яIуащI КъШР-м и Правительствэм и Унафэщ Къардэн Аликрэ экономикэ зыужьыныгъэмкIэ министр Исчындар Алексейрэ икIи проектыр гъэщIэгъуэн ящыхьуащ.

ЖьыкIэ лажьэ электростанцхэр щащынур кхыхахын папщIэ Испаниием и IэщlагъэлIхэм республикэм и щIыпIэ куэдым щагъэувынущ жьым и къарур, ар кхъздикI лъэныкъуэр къэзыгъэльагъуэ Iэмэпсымэхэр.

Литр мин 50-м нэс

АДЫГЕЙ. *2007 гъэм ильэси 125-рэ ирикъуащ Мэкъуэмэ тив заводыр. Нэхьапэм мыр къэралым и щIыпIэ зэмылIэужьыгъуэхэм къыщащIыхуу щытащ, иджы лэжьэжьырхьым. Щхьэусыгъуэ зэхуэмыдэхэм кхыхэкIыу зи лэжьыгъэр кхъэзгъеувыда Iуэхуэщlапlэм ильэс ныкIуэ дэкIи, тив кхыщIигъэкIын щIидзэжьынущ.*

ЗАВОДЫР къагъэщIэрэщIэж: оборудованэжьхъэр щIэкIэ зэрахьэкI, и кIуэцIыр къращыкI.

2008 гъэм и гъэмахуэм яутIыщыну я мурад заводым кьалэдэсу 120-рэ лэжьыгъэкIэ кхъыхэригъэпэщынущ, зы махуэм тивэ литр мин 50 кхыщIигъэкIынущ.

УЭРДОКЪУЭ Женя.

Гъуэгу захуэм дыгъэмыгъэкIи

Философие щIэныгъэхэм я доктор, тхыдэмрэ этнографиемрэ я докторэ, профессор Унэж Кашиф ФедерэмрэИ унафэщI Унэж Кашиф КъБКъУ-м и медицинэ къудамэм зэIущIэ щхьэпэ щиригъэкIуэкIащ.

АБЫ КЪЕКIУЭЛIАТ а еджапIэм и етIуанэ курсым щIэс студентхэр.

- Медицинэ къудамэм и лэжьакIуэхэм я жэрдэмкIэ ублэ хьуауэ мы Iуэхур, - жиIащ Унэжым. - Нобэ дызытепсэлыхьыну Iуэхугъуэр хуэгъэзащ дыгъэгъазэм и 2-м екIуэкIыну хэхьныгъэхэм. ИкIуэкIэ си гуапэщ мыпхуэдэ Iуэху щхьэпэм фыкъызэрекIуэлар. Иужьрей илъэсхэм ди гъащIэм фIы и лъэныкъуэкIэ зихьуэжащ, ар гульытэншэу къэна си гугъэкIым. Ар зи фIыгъэр нэхъ щIыщытам. ИкIи жысIэну сыхуейщ Светланэ сыт щыгъуи ди щIыналъэм и тельхьэу, и гур кхытхуэмыгъуэу зэрыщытыр, федеральнэ IэнатIэхэм ди Iуэху щыдэкIымымкIэ куэдрэ кхызэрыдэIэпыкъуар.

Президентым адэкIэ кхъихгъэщащ федерал къулыкъущIэхэр къэралым и щIналъэ зэмылIэужьыгъуэхэм, псом хуэмыдэу Кавказым щыIэхэм, зэрыкIуэм мыхьэнэшхуэ иIэу кхъыхэрилъытэр, абы зэпIэзэрытыныгъэрэ зыужьыныгъэрэ кхыIэрищэр, Орловэ Светланэ республикэм и щIалэгъуалэм щаIущIам, абыхэм къабгъэщIа упщIэхэмкIэ ди студентхэм я щIэныгъэмрэ зэфIэкIымрэ хьэщIэм лъагэу кхъэзгъитыгъар и гуапэ зэрыхъуар, нэгъуэщIхэри.

Орловэ Светланэ псалъэ щратым, жиIащ республикэм и бзыльхугъэ зэгухьэныгъэм хэтхэмрэ студентхэмрэ и гуапэу зэрагъуащIар, илъэситху ипэкIэ ильэгъуауэ щыта ди къалащхьэм кхыпхъуэмыщIыхужьыну зэрызэхъуэжам зэрыщыгуфIыкIар.

(КIэухыр 2-нэ нап.).

(КIэухыр 2-нэ нап.).

Лъэпкъ Iущыгъэ:

Щыху зыпI щыху уасэ хон.

Дэ ди нэгу щIэкIащ зауэр, дэ дощIэ мамырыгъэм и уасэр зыхуэдизыр

(КIэухыр. Пэщ1ддзэр 1-нэ нап.)

Псом апэ псалъэ иратащ Афганистаным и ветеранхэм я республикэ союзым и унафэщI **Тхьэгъэлэдж Тимур.** 1992 гъэм къызэрагъэтэщэ а Союзым щыIэ 1860-рэ хэтщ. Афган зауэм кIыкIыжакъым КъБР-м и щIыху 54-рэ, ныкъуэдакIуагъэ я гугъуэтащ щIыху 285-м. Афган зауэм хэтахэм я дежкIэ Iуэхугъэ нэхъ гугъуу иджыри кIонэ аэрэ псэупIэкIэ къызэрэгъэпщыныр. Союзым хуэзфIэжащ Налшык кьалэм псэупIэ унищ щIыхуэ щIу ауэ епIлIкIэм и кIэм нэгъэсын щхьэкIэ зыхуей сом мелуани 150-р иIакъым. А щхьэусыгъуэм кIыхькIыуи афганец 230-р (абыхэм ящыщ зыкъомыр чэзу гуэри щыткъым), нобэр кIыздэсым псэупIэнIэщ. ЕтIанэ Iу жыгъ уэу гугъуехь зыхэлъыр - ар абыхэм хуащIэ социальнэ Iуэхутхьэбзэхэр кIыхьзэкIыр щыпIэ бюджетырщ - Москвам, Москва областми жыжьуи ебгъащIэ мыхъуну. Абы къищынэмыщIауи Илшэ Федеральнэ округым и нэгъуэщI щыIакIэхэм щызэкIуэ Афганистаным щызэуахэм я унафэщIхэр дэIыгъыныжкIэ программэ. Зэман хьунтэкъым ди дежи апхуэдэ гуэр щыIамэ.

Дауэ щыIмытми, Союзым хэтхэр я Iэр зэтедзауэ щыскъым, школхэм щIалэгъуалэм щадолажьэ. КъыщIэтхъэ, абыхэм пыIэнырэ быдэ хуаIащ Налшык дэт гимназие №29-м. Ветеранхэр щIэлъэIуащ куэд IьандэрэI зыхуэнькIуэ спорт площадкэ абы щыхуэ зыгъ. «КIыщынэмыщIауэ дэ дыхуей дэ тIущIыр республикэм и Парламентым хэ ту тIльагъуну, - жиIащ Тхьэгъэгъэлэдж Тимур. - Iу планхэм я гугъу тщIымэ, дыхуей дзэ-хэкупсэ хуей, зауэлI щIыхьыи и музей къызэIутхыну; Союзым мы зэманым зыхуеГъэхъэзыр советыдзэхэр Афганистаным кьызэрырашыжрэ 2008 гъэм илъэс 19, Кьэнжал зауэр илъэс 300 щрикъу махуэхэм. И псалъэр щиухым ТхьэгъэлэдЖ Тимур Кьанокъуэ Арсен елъIуащ КъБР-м щыщу Афганистаным щызэуахэм я фэеплъ тхылъ кьыдагъэкIын икIи хъыбарыншэу Афганистаным щыкIуэдахэм я теуауэ фильмыр республикэ телевиденэмкIэ къэгъэльэгъуэн и льэныкъуэкIэ щIэгъэкъуэ зн яхуэхъуну.

«Фэепль тхылъым и Iуэху мкIэ гугъуехь щыIэнкъым, дывдэIэпыкъунщ, - жиIащ Кьанокъуэ Арсен. - Абы и тиражыр зыхуэдизынур фубзыхуи абыкIэ фызыхуеинухэри щыгъуу кьыхэфлъхьэ. Кьалэм и администрацэм спорт площадкэм и льэныкъуэкIэ унафэ хуэтщIынщ. Афганым щыIахэм яIэрыхьэ ахъщэм и гугъу пщIымэ, Москварэ Москва областымрэ абы и льэныкъуэкIэ Iэмал нэхъыбэ яIэщ. Ауэ абы кьыкIыкрыкым ди щыхуэрэ зыщыдгъэгъупщэ хэмыу. Си гугъэщ ныкъуэдакIуагъэхэр хэкIуэдахэм я унагъуэхэмрэ даридэIэпыкъун щхьэкIэ ахъщэ къэдгъуэтыфынкъым. Спискэ кьыпIэрыбгъэхьэ. ПсэупIэу фызыхуэныкъуэр, абы ахъщэу текIуэдэнур къэзбэж. ХуэныгъэмкIэ министерствэм я Iуэжу мкIэ пщэрыльэ хуэтщIынщ. У нэ ныкъуэщIыр и кIэм нэбгъэсыным нэхъэрэ фэтэр тIорысэ кьэпщхуэным нэхъ пу ду укъикIынкIэ хуэнущ».

«Русь» спецназым и ветеранхэм я Ассоциацэм и унафэщI **Шуброн Николай** етIуанэу ку.ЕпсэдзащI, А организацэр 1999 гъэ льандэрэ щыIэщ, щыхуэ 450-рэ хэтщ, «Русь» спецназым щыщу хэкIуэдахэм я унагъуэхэм ахъщэкIэ ядоIэпыкъ у. Абы нэмыщIи организацэр апхуэдэ унагъуэхэм щIэгъэкъуэн яхуохуэ я сабийхэр дзэ ежкIэпIэ нэхъыщхьэхэм щIагъэтIысхьэнымкIэ. «Русым» международно зэхъэзэхуэхэр илъэс къэс иregъэкIуэкI СОБР-м и офицер нэхъыфIыр Iупщ къащыным теухуауэ, Илшэ Федеральнэ округым и дзэ-хэкупсэ организацэхэм я съездхэр кьыдэзрегъэпэщ. Фэепль тхылъыу щы кьыдагъэкIащ. СОБР организацэр кьыдэзрегъэпэщрэ илъэс 15 зэрырикъуэм теухуауэ къэтынхэр ягъэзэжыращ. Спецназым и ветеранхэр зыIуу я гугъуехьыр «афганцэм» еIхэм хуэдэхэрщ - хэкIуэда офицерхэм я унагъуэу 10-р псэупIэ хуэныкъуэщ. «Дэ ди мурадщ Дубки хьэблэм псэупIэ унэгъэхэр щыгтIыну - жиIащ абы и ж эрапу КъБР-м и Президентым. - ХэкIуэдахэм я унагъуэхэм я Iуэхури абы хэдгъэхьэнщ».

Си фIэфIыныгъэкIэ Абхьаазым щыIахэм я союзым и унафэщI **Бекышокъуэ Алексей** и псалъэр кьыщыщIидзащ а организацэм хэтхэм я дежкIэ Къэбэрдей-Балъкъэрым и цIыхухэм курыкI-абхьаз зэныкъуэкъум хэкIуэдахэм я фэеплъэр ящыкIэ зэрызэхъэлъэхьэм. Союзым хэтхэр социальнэ льготэхэм щIэлъэIуркъым, кьыхигъэщащ Бекышокъуэм, сыту жыпIэмэ ахэр зэуэну Абхьаазым езыхэм я фIэфIыныгъэкIэ кIуауэ щытащи.

«Ди дежкIэ псом хуэмыдэу мыхьэнэшхуэ зиIэщ мамырыгъэрэ зэпIэзэрытынымрэ щыIэнырэ, - жиIащ абы. - АтIэми, дэ псоми ди нэгу щIэкIащ зауэр, абы кьыхэкIыуи дощIэ мамырыгъэм и уасэр зыхуэдизыр. Дэ пыщIэныгъэ яхуди Iащ хэкIуэдахэр щеджа школхэм икIи абыхэм дадолажьэ, фэепль дерсхэр щыдогъэкIуэкI. Къэбгъэльагъуэмэ, иджыблагъэ дыщыщIа Абхьаазым щыхэкIуэда Кравцов щеджа Прохладнэ кьалэм. Абхьаз Республикэм и лIыхъужь Шорэ МуIэед и феплъу щIэх-щIэхыурэ дэюдомкIэ турнир идогъэкIуэкI. Абхьазым теухуа тхыльэ нэхъыфI гъэхъэзырынымкIэ зэхъэзэхуэ едгъэжьащ».

Зи фIэфIыныгъэкIэ Абхьаазым щыIэуауэ я щытахэм я союзым лъэIуу тIу иIэу кьыщIэкIащ - Думэн Мурадин (ари Союзым хэтщ) зи унафэщI, щIэнакIэмрэ гушыIэмкIэ теватр закъуэу Кавказ ИщхьэрэМ щыIэм дэIэпыкъуну икIи а организацэм офис папщIэу Налшык псэ кьыщIратыну . «Фэри фэепль тхылъ кьыдэвгъэкI - чэнджэщ яритащ Псеудатэм. - абы щхьэкIи ахьшэкIэ зыфащIэдгъэкъуэщ. Думэн Мурадин кьеВгъэблагъи Iэхъур зыIутым щыгъуаэз дрещI, депльыпщ сыткI» дыВдэIэпыкъуфынуми. Офисым и льэныкъуэкIи Iуэху кьыхэфлъхьэ». Адэкlэ Президентым жиIащ Кьэнжал зауэр илъэс 300 зэрырикъум кьыхэкIыу фэепль гъэувынымкIэ бюджетым щымыщ ахьшэкIэ дэIэпыкъуэгъу зэрыхьнурэ.

Адэкlэ Афганистаным щызэуахэм я ветеранхэм я союзым и унафэщI Тхьэгъэ лэдж Тимур щыпIэ щхьэхуэ эх зм щекIуэкIа зауэхэм хэтахэм социальнэ, медицинэ дэIэпыкъуныгъэ етыным жыджэгу зэрыхэлэжьыхьым щхьэкIэ Кьанокъуэ Арсен «Фыщ1эхэм папщIэ» орденыр иритащ. Тхьэгъэлэдж Тимур апхуэдэуи рес-публикэм и Iэтащхьэм фIыщIэ хуищащ Афганистаным щыхэкIуэда зауэлIхэм я унагъуэ 19-м псэупIэ кьащэхуи икIи абы-хэм тенджыз Iуфэм зыщагъэпсэхун щхьэкIэ дэIэпыкъуэгъу кьаэрэрыхуэхьуам папщIэ.

«Си гугъэщ ди зэIущIэхэр щIэх-щIэ хьэрэ едгъэкIуэкI хъуну. - жиIащ зэIущIэм и кIэм Кьанокъуэ Арсен. - Чэнджэщ фызэгъэкIуэкI хъуну. - Чэнджэщ фызэгъэкIуэ дэIэпыкъуэгъу кьаэрэрыхуэхьуам папщIэ.

«Си гугъэщ ди зэIущIэхэр щIэх-щIэ хьэрэ едгъэкIуэкI хъуну. - жиIащ зэIущIэм и кIэм Кьанокъуэ Арсен. - Чэнджэщ фызэгъэкIуэ дэIэпыкъуэгъу кьаэрэрыхуэхьуам папщIэ.

«Си гугъэщ ди зэIущIэхэр щIэх-щIэ хьэрэ едгъэкIуэкI хъуну. - жиIащ зэIущIэм и кIэм Кьанокъуэ Арсен. - Чэнджэщ фызэгъэкIуэ дэIэпыкъуэгъу кьаэрэрыхуэхьуам папщIэ.

МЕЧИЕВ Асхъэт,
КъБР-м и Президентымрэ Правительствэмрэ я пресс-Iуэхущ1апIэм и лэжьакIуэ.

• Хэхыныгъэ-2007

Лъэбакъуэ пэж

Дыгъэгъазэм и 2-м екIуэкIыну хэхыныгъэхэм ди къэралым и дэтхэнэ цIыху балигъри жыджэру хэтын хуейщ, сыту жыпIэмэ ди къэкIуэнур зыхуэдэ хъунур зыкъомкIэ зэгъэтар а махуэм. ТхыдэкIэ дзэбжьакъуэщ. Побэрей ди гъащIэм и екIуэкIыкIэр зи нэгу щIэкI дэ дегупсысыпхъэщ ар efIэкIуэн папщIэ ди къарухэр нэхъ зэтхьэлIапхъэ упэтIыныгъэхэм.

СЭ СЫДОХУТЫРЩI. Ди жылагъуэм и зыужьыкIэр псэ зыпыт Iэпкъльэпкъым изольытри, зыхьзощIэ абы и бзэуэкIэр, щытыкIэр. Iэпкъльэпкъ щыхъукIэ, абы узыфэ гуэрхэр кьеуэлIэнкIэ мэхъу. Ди жылагъуэри узынщэкъым. Абы и узыфэхэщ тхьэмыщкIагъэр, Iуглъхьэр, фадафэныр, афиныем дихьхьынкIэ, нэгъуэщIхэри. Апхуэдизу ди щIыуэпс хьугъуэфIыгъэрэ цIыху зэчиифIэкIэ кьулей ди къэралыр мыпхуэдэ узыфэ щынагъуэхэм зэщIаIулIэфынымрэ сытым кьыхэкIауэ пIэрэ?

Щхьэусыгъуэу щIыпсэ я нэхъыщхьэр - ар щыхуэхэм узынщагъэ быдэ зэрымэIэрщ. Дызэрыщыгъуаэзщи, дунейм щIыхуу тетым я бжьыгэр илъэс къэс мин 700-кIэ нэхъ мащIэ мэхъу. Узынщагъэр хьуэныжьмкIэ Дунейпсо Зэгухьэныгъэм (ВОЗ) иригъэкIуэкIа къэхутэныгъэхэм къызэрагъэпIьагъуэмкIэ, 2005 - 2015 гъэхэм кьриубыдэу Урысей Федерацэм иIэну хэхъуэхэр (ВВП) триллиони 8,2-кIэ нэхъ мащIэ хъункIэ хъунущ, ди къэралым и цIыху куэд я ныбжь нэмысауэ инфаркт-хэм, инсультхэм, фошыгъу узым зэриIыкIым кьыхэкIыу.Ику иту ди цIыхухэр зэрыпсэур ильэс 65,3-рэщ (цIыхухъухэр - 58,9-рэ, цIыхубзхэр - 72,4-рэ). Ауэ цIыхубзкIэ 1990-м щIыхьыхуэ хэр ику иту илъэс 13,5-кIэ нэхъыбэ псэуу щытащ.

Сыт гъащIэр апхуэдизу кIэщI цIыхуэр? Жэуапыр нэрыльагъущ. Цыхур и къарурэ и зэфIэкIрэ цыгугъэныжьркъым, зы мэскьалкIэ и гъэжьапIэ Iэнатlэр фIэкIуэдыкIэ хъунущ, унагъуэр гъэпсэуным, сабийхэр зыхуей хуэзэу хуэзыгъэтэджыным Iуэгугъуэ кьиинр куэд пIыщIащ. КIэщIу жыпIэмэ, къэкIуэнур зыхуэдэ хъунумкIэ фIэщхъуныгъэ лъэпкъ яхэтыжькъым цIыхухэм. Апхуэдэ щытыкIэм ит цIыхур е сымаджэ мэхъу, е фадэм, афиныем зыщIеубыдэ.

Хьэпшипэ зимыIэ Iуэху щыIэкъым. Сэ сызэригъэлъэжьмкIэ, псом япэрауэ, унагъуэм и пщIэр жылагъуэм кьыщыIэтыпхъщ. Пщэдейрей махуэм темышынкIыу зэщIхьэгъэсэ-зезыгъакIуэхэмрэ ткIийуэ дапэщIэзэрыуну.

щIэпхьаджэ егъэлеяжэр зыIэжьаехэм папщIэ укIыр кьедгъэжьэжынущ;

хабзэхэмэ органхэмрэ прокуратурэмрэ я лэжьакIуэхэм дакъыщхьэщыжынущ. Хабзэхэмэ органхэм хэтхэм ялэжь мыхьэмыщIагъэхэм папщIэ ирагъэжь тезырыр дгъэтхьэнущ;

ди хэкуэгъуу нэгъуэщI къэралхэм щыпсэуэхэм дакъыщхьэщыжынущ;

СССР-м хэту щыта зэкъуэш лъэпкъхэм яку дэлъа зэкъуэтынигъэр зэтегъуэжьынымрэ дытелэжьэнущ;

Нэхъ льапIэ дыдэу щыIэр цIыхур; цIыхуэр пщIэнэзу еджэнымкIэ, загъэхъуэжьынымкIэ щыIа щхьэпIэхэр зэтедгъэувэжынущ;

узынщагъэр хуэмэ я Iуэхущ1апIэхэмрэ еджапIэхэмрэ приватизацэ едгъэщIынукъым;

егъэджакIуэм, дохутырым я лэжьапIэхэр хуэди 3-5-кIэ къэтIэтынущ;

театрхэм, музейхэм, библиотекэхэм дэтхэнэ зыри кIуэфын хуэдэу Iэмалхэр кьызэдгъэпэщынущ;

сабийхэри балигъхэри физкультурэмрэ спортымрэ етIэлIэжынущ;

узынщагъэр щрагъэжьакIуэ Iуэхущ1апIэхэм, санаторэхэмрэ курортюмрэ зэтедгъэувэжынущ.

А ПХУЭДЭЩI КПРФ-м и мурад папщIэ Iэ фIэт. Цыхуэм я власть зэрэфIэгъэувэжынымк, социализмэм папщIэ едгъэкIуэкI бэзэныгъэм зыкъыщIитщIэвгъакъуэ! Дэ №24-м щIэту датхащ.

Республикэм и предприятэ зи дижьыгъэр тэмэму зэтеубла хъуахэм ящыщ «Прохладнэ щIакхъуэ завод» акционер обществэ зэIухар.

УЕБЛЭМЭ мыр нобэ къалытэ гъэсыкъыхэIым елэжь Iуэхущ1апIэхэм я пашэу. 2007 гъэм кьриубыдэу заводым хуэзфIэкIащ щIакхъуэхэкIхэм елэжьынымр дунейпсо щапхъэм езым и мылъкуКIэ хуигъэкIуэн. Иджыпсту зэрылажьэр нэгъуэщI къэралхэм кьыщIщэхуа технологиещIэщ. КъыщIигъэкI щIакхъуэхэкIхэм я процент 70-р заводым и транспорткIэ сату щапIэхэм иригъащэ. Iуэхущ1апIэм езым и тыкуэну 8 иIэщи, ягъажьэм и зэхуэдитIыр абыхэмэ щащэ.

«Прохладнэ щIакхъуэ» ООО-м мы зэманым кьыщIелъэкI щIакхъуэ лIэужьыгъуэ къудейуэ 15-м, булкэу - 20-м, IэфIэкIыу 40-м нэблагъэ. Заводым и лэжьыгъэ зэрекIуэкIым щыгъуазэ зи зэщIауэ щытащ Къэбэрдей-Балъкъэрым и Президент Кьанокъуэ Арсен Прохладнэ щIыналъэр кьыщызэхикIухьам икIи къигъэгугъащ мыбы щагъажьэр щащэну я тыкуэн зыбжанэ Налшык кьыщызэIухымкIэ ядэIэпыкъуну. КIуэ пэтми Iуэхущ1апIэм и лэжьыгъэр льэныкъуэ псомкIи зэрефIакIуэм и щыхьэтщ гъэкъэ Москва щекIуэкI «Бжьыхьэ дыщафэ» мэкъумэщ выставкэм Прохладнэ щIакхъуэм гулыт зэлей кьызэрыщыкъуащIыр. Заводым мызэ-мытIэу къыхуафэщащ зи гугъу тщIа гъэлъэгъуэныгъэм и дыщэ медаль, мы гъэм къратащ Къэбэрдей-Балъкъэрым и Президентым кьыбгъэдэкIа тыгъэхэри. Нэхъыщхьэращи, «Прохладнэ щIакхъуэ» акционер зэгухьэныгъэм цIыху куэд лэжьапIэкIэ кьыщIэзгъэпэща хьуащ.

ЛЬОСТЭН Музэ.

• Прохладнэ куей

Гулыытэ лей хуащI

Махуэ къэс

(КIэухыр. Пэщ1ддзэр 1-нэ нап.)

- УзыIуущ цIыхубэм я нэгум щIипIэкIэ кьыбгъэдэкIа ахэр зыщыгъуфыкIри, зыщыгугъри, зыгъэгумэщIри, - жиIащ Орловэм. - Псом хуэмыдэу сыт хуэдэ я Iуэху епIыкIэрэ тыншу къэзыIутэф щIалэгъуалэм я жьIэм мыхьэнэшхуэ иIэщ властым дежкIэ. Иужьрей илъэситIым мы щIыпIэм игъуэта зэхуэмыдэныгъэхэр нэм кьыIуедзэ, икIи, фи фIэщ зэрыхъун, си гъжьыгъэкIэ сэ щIыпIэ куэд кьыззэхьэкIухьри, фи щIыпIэмрэ хуэдэ гъуэтыIуейщ. Экономикэ и льэныкъуэкIэ щIэгъэхуэфкьуэу зызыужь къэралыпIщIэм Урысейр зэрыхэхуар и фIыщIэщ Президент Путин Владимири, абы кьыдгъэлажьа гупышхуэмэ, фи республикэм и иджырей Президентми. Дигу кьэдвгъэгъэкIыжьыт блэкIа илъэс гъунэгъуэхэр, 2005 гъэр. ЩыпкIэр тыншакьым жьыгъэ мащIэIуэщ. Абы щыгъуэ къэралыр куэд кьытхуэкъуэпIырт, Урысейр терроризмэм дауэ пэтъэщIифыну пIэрэ, жьыхуаIэу. ИкIи зыри къэпхъэратэкъым кьыдгъэдэIэпыкъун мурад иIэу, псоми кьалытэрт ар ди къэралым и щхьэ закъуэ Iуэхуу. Ауэ Испаниер, Америкэр, Англиер терроризмэм щитхъэ-сым, итIанэщ егупсысын щыщIадзар а къару шынагъуэм зэрыдунеIуэ пэщIэтын зэрыхуейм. АбыкIэ жьысIэну сызыхуейращи, Кавказыр зэпIэзэрыту, мамыру щытыну мыхьэнэшхуэ иIэщ ди къэралым и экономикэм дежкIэ, сыт щхьэкIэ жьыпIэмэ дуней зыри кьыпщысхьынукъым икIи зыри хуейкъым Урысейр къэралыгъуэ льэщу щытыну. ФегупсыскIт: иджыри къэс щыIа властым нужьрей илъэси 8-м хуэзфIэкIащ зэбгрыкIыэта къэралыр къэкуигъэувэжьын, и экономикэр игъэпсыжьын, хамэ къэрал щыхуэу тельахэр ипшынжьынкIи. Мыбдежьым кьыхэгъэщыпхъэщ а щIыхуэхэр щыттыжьым Парижк клубыр арэзыуэ зэрыщыкIытар, ар хуейт иджыри зыкъомрэ урысей процентхэм ирипсэну.

Орловэм кIэ хуэгъэпащ Налшык зэрызэнужьым Iыхьэ лейуэ зэрыщIигуфIыкIыр: «Къалащхьэм хьэщIэщ зэпэщхэр дэтщ, гъуэгуэгэр тэрэзщ, спорткомплекс дагъэдащIыхащ, Театр Щхъуантэр Iэр пасэрей амфитеатр дахэхэм фIэкIа зыхуэбгъэдэн щыIэкъым!» - жиIащ абы. Апхуэдэу Орловэ Светланэ кьихилъхащ, дызытехьэ гъэр Унагъуэм и илъэсу зэрыщыгъынум кьыхэкIыкIэ, Кавказ Ищхъэрэм щыIэ щапхъэ зыгърах унагъуэхэм я зэхуэсыгъуэ Налшык щегъэкIуэкIыныр. Ар тепсэлъыхьащ экономикэ зыужьынымгъэ и льэныкъуэкIэ ди республикэм иIэ Iэмалхэм, Iуащхьэмахуэ льапIэ и мызакъуэу, цIыхухэм зыщагъэкIуэжьынымкIэ, Москвагъэ Москва областымрэ абы и льэныкъуэкIэ Iэмал нэхъыбэ яIэщ. Ауэ абы кьыкIыкрыкым ди цIыхухэр зыщыдгъэгъупщэжьынущ. Си гугъэщ ныкъуэдакIуагъэхэм я унагъуэхэмрэ даридэIэпыкъун щхьэкIэ ахъщэ кьэдгъуэтыфынкъым. Спискэ кьыпIэрыбгъэхьэ. ПсэупIэу фызыхуэныкъуэр, абы ахъщэу текIуэдэнур къэзбэж. Уэ уэныгъэмкIэ министерствэм я Iуэжу мкIэ пщэрыльэ хуэтщIынщ. У нэ ныкъуэщIыр и кIэм нэбгъэсыным нэхъэрэ фэтэр тIорысэ кьэпщхуэным нэхъ пу ду укъикIынкIэ хуэнущ».

«Русь» спецназым и ветеранхэм я Ассоциацэм и унафэщI **Шуброн Николай** етIуанэу кьэпсэлъащ, А организацэр 1999 гъэ льандэрэ щыIэщ, щыхуэ 450-рэ хэтщ, «Русь» спецназым щыщу хэкIуэдахэм я унагъуэхэм ахъщэкIэ ядоIэпыкъ у. Абы нэмыщIи организацэр апхуэдэ унагъуэхэм щIэгъэкъуэн яхуохуэ я сабийхэр дзэ ежкIэпIэ нэхъыщхьэхэм щIагъэтIысхьэнымкIэ. «Русым» международно зэхъэзэхуэхэр илъэс къэс иregъэкIуэкI СОБР-м и офицер нэхъыфIыр Iупщ къащыным теухуауэ, Илшэ Федеральнэ округым и дзэ-хэкупсэ организацэхэм я съездхэр кьыдэзрегъэпэщ. Фэепль тхылъыу щы кьыдагъэкIащ. СОБР организацэр кьыдэзрегъэпэщрэ илъэс 15 зэрырикъуэм теухуауэ къэтынхэр ягъэзэжыращ. Спецназым и ветеранхэр зыIуу я гугъуехьыр «афганцэм» еIхэм хуэдэхэрщ - хэкIуэда офицерхэм я унагъуэу 10-р псэупIэ хуэныкъуэщ. «Дэ ди мурадщ Дубки хьэблэм псэупIэ унэгъэхэр щыгтIыну - жиIащ абы и ж эрапу КъБР-м и Президентым. - ХэкIуэдахэм я унагъуэхэм я Iуэхури абы хэдгъэхьэнщ».

Си фIэфIыныгъэкIэ Абхьаазым щыIахэм я союзым и унафэщI **Бекышокъуэ Алексей** и псалъэр кьыщыщIидзащ а организацэм хэтхэм я дежкIэ Къэбэрдей-Балъкъэрым и цIыхухэм курыкI-абхьаз зэныкъуэкъум хэкIуэдахэм я фэеплъэр ящыкIэ зэрызэхъэлъэхьэм. Союзым хэтхэр социальнэ льготэхэм щIэлъэIуркъым, кьыхигъэщащ Бекышокъуэм, сыту жыпIэмэ ахэр зэуэну Абхьаазым езыхэм я фIэфIыныгъэкIэ кIуауэ щытащи.

«Ди дежкIэ псом хуэмыдэу мыхьэнэшхуэ зиIэщ мамырыгъэрэ зэпIэзэрытынымрэ щыIэнырэ, - жиIащ абы. - АтIэми, дэ псоми ди нэгу щIэкIащ зауэр, абы кьыхэкIыуи дощIэ мамырыгъэм и уасэр зыхуэдизыр. Дэ пыщIэныгъэ яхуди Iащ хэкIуэдахэр щеджа школхэм икIи абыхэм дадолажьэ, фэепль дерсхэр щыдогъэкIуэкI. Къэбгъэльагъуэмэ, иджыблагъэ дыщыщIа Абхьаазым щыхэкIуэда Кравцов щеджа Прохладнэ кьалэм. Абхьаз Республикэм и лIыхъужь Шорэ МуIэед и феплъу щIэх-щIэхыурэ дэюдомкIэ турнир идогъэкIуэкI. Абхьазым теухуа тхыльэ нэхъыфI гъэхъэзырынымкIэ зэхъэзэхуэ едгъэжьащ».

Зи фIэфIыныгъэкIэ Абхьаазым щыIэуауэ я щытахэм я союзым лъэIуу тIу иIэу кьыщIэкIащ - Думэн Мурадин (ари Союзым хэтщ) зи унафэщI, щIэнакIэмрэ гушыIэмкIэ теватр закъуэу Кавказ ИщхьэрэМ щыIэм дэIэпыкъуну икIи а организацэм офис папщIэу Налшык псэ кьыщIратыну . «Фэри фэепль тхылъ кьыдэвгъэкI - чэнджэщ яритащ Псеудатэм. - абы щхьэкIи ахьшэкIэ зыфащIэдгъэкъуэщ. Думэн Мурадин кьеВгъэблагъи Iэхъур зыIутым щыгъуаэз дрещI, депльыпщ сыткI» дыВдэIэпыкъуфынуми. Офисым и льэныкъуэкIи Iуэху кьыхэфлъхьэ». Адэкlэ Президентым жиIащ Кьэнжал зауэр илъэс 300 зэрырикъум кьыхэкIыу фэепль гъэувынымкIэ бюджетым щымыщ ахьшэкIэ дэIэпыкъуэгъу зэрыхьнурэ.

Адэкlэ Афганистаным щызэуахэм я ветеранхэм я союзым и унафэщI Тхьэгъэ лэдж Тимур щыпIэ щхьэхуэ эх зм щекIуэкIа зауэхэм хэтахэм социальнэ, медицинэ дэIэпыкъуныгъэ етыным жыджэгу зэрыхэлэжьыхьым щхьэкIэ Кьанокъуэ Арсен «ФIыщIэхэм папщIэ» орденыр иритащ. Тхьэгъэлэдж Тимур апхуэдэуи рес-публикэм и Iэтащхьэм фIыщIэ хуищащ Афганистаным щыхэкIуэда зауэлIхэм я унагъуэ 19-м псэупIэ кьащэхуи икIи абы-хэм тенджыз Iуфэм зыщагъэпсэхун щхьэкIэ дэIэпыкъуэгъу кьаэрэрыхуэхьуам папщIэ.

«Си гугъэщ ди зэIущIэхэр щIэх-щIэ хьэрэ едгъэкIуэкI хъуну. - жиIащ зэIущIэм и кIэм Кьанокъуэ Арсен. - Чэнджэщ фызэгъэкIуэ дэIэпыкъуэгъу кьаэрэрыхуэхьуам папщIэ.

«Си гугъэщ ди зэIущIэхэр щIэх-щIэ хьэрэ едгъэкIуэкI хъуну. - жиIащ зэIущIэм и кIэм Кьанокъуэ Арсен. - Чэнджэщ фызэгъэкIуэ дэIэпыкъуэгъу кьаэрэрыхуэхьуам папщIэ.

МЕЧИЕВ Асхъэт,
КъБР-м и Президентымрэ Правительствэмрэ я пресс-Iуэхущ1апIэм и лэжьакIуэ.

«Урысей Федерацэм и Коммунист парт» политикэ парт

Федеральнэ спискэм кандидату иратхахэр:
Зюганов Геннадий Андрей и къуэр
Алферов Жорес Иван и къуэр
Харитонов Николай Михаил и къуэр

Щ1ыналъэ спискэм кандидату иратхахэр:

Тайсаев Казбек Куцук и къуэр(Осетие Ищхъэрэ-Алание Республикэ)

Шыхъэлы Зэирэт Мэжид и пхъэр (КъБР)

Бэджы Исмел Абугазиз и къуэр (КъШР)

Хэхыныгъэм и пэ къихуэу партым игъэхьэзыра программэм и Iуэхугъуэ нэхъыщхьэхэр

Щ1ым щ1эль хъугъуэфIыгъэхэмрэ экономикэм и Iэнатlэу стратегие мыхьэнэ зиIэхэмрэ нахьыбэ зэрыщыр:

щIыдагъэ, газ кьыщIэщыпIэхэр, зэрыкъыскъэкIым елэжь Iуэхущ1апIэхэм я пашэу. 2007 гъэм кьриубыдэу заводым хуэзфIэкIащ щIакхъуэхэкIхэм елэжьынымр дунейпсо щапхъэм езым и мылъкуКIэ хуигъэкIуэн. Иджыпсту зэрылажьэр нэгъуэщI къэралхэм кьыщIщэхуа технологиещIэщ. КъыщIигъэкI щIакхъуэхэкIхэм я процент 70-р заводым и транспорткIэ сату щапIэхэм иригъащэ. Iуэхущ1апIэм езым и тыкуэну 8 иIэщи, ягъажьэм и зэхуэдитIыр абыхэмэ щащэ.

«Прохладнэ щIакхъуэ» ООО-м мы зэманым кьыщIелъэкI щIакхъуэ лIэужьыгъуэ къудейуэ 15-м, булкэу - 20-м, IэфIэкIыу 40-м нэблагъэ. Заводым и лэжьыгъэр зэрекIуэкIым щыгъуазэ зи зэщIауэ щытащ Къэбэрдей-Балъкъэрым и Президент Кьанокъуэ Арсен Прохладнэ щIыналъэр кьыщызэхикIухьам икIи къигъэгугъащ мыбы щагъажьэр щащэну я тыкуэн зыбжанэ Налшык кьыщызэIухымкIэ ядэIэпыкъуну. КIуэ пэтми Iуэхущ1апIэм и лэжьыгъэр льэныкъуэ псомкIи зэрефIакIуэм и щыхьэтщ гъэкъэ Москва щекIуэкI «Бжьыхьэ дыщафэ» мэкъумэщ выставкэм Прохладнэ щIакхъуэм гулыт зэлей кьызэрыщыкъуащIыр. Заводым мызэ-мытIэу къыхуафэщащ зи гугъу тщIа гъэлъэгъуэныгъэм и дыщэ медаль, мы гъэм къратащ Къэбэрдей-Балъкъэрым и Президентым кьыбгъэдэкIа тыгъэхэри. Нэхъыщхьэращи, «Прохладнэ щIакхъуэ» акционер зэгухьэныгъэм цIыху куэд лэжьапIэкIэ кьыщIэзгъэпэща хьуащ.

ЛЬОСТЭН Музэ.

• Ди сурэт гъэтIылъыгъэхэр

Дунейпсо Адыгэ Хасэм и Iнэ Конгрессыр Налшык щокIуэкI. Абы и лэжьыгъэм хэтщ *(сэмэгумкIэ хьыщыщIидзауэ)* **Мэшхуэфi Нэждэт** *(Тыркуе Республикэ)*, **Бер Мухьэдин, Гъукlэ Анатолэ, Уэрэзей Сэфудин, Мамхэгъ Михаил, Молэмусэ Хьабарэ** *(Къэбэрдей-Балъкъэр)*. *1991 гъэ, накъыгъэм и 19.*

• Iуащхьэмахуэ районым и хэхакIуэ комиссэхэм хэтхэм къабгъэдокI

Быдэу жыдоIэ

ДЭ, IУАЩХЬЭМАХУЭ районым и хэхакIуэ комиссэхэм хэтхэм, икьукIэ мытэмэу кьыдольэтэ ди районым и участкэ хэхакIуэ комиссэхэр кьыщыIэрагъэпэщым хабзэм кьемыдэзэгъ куэд кьагъэхьуауэ «Захуагъэ зэщIыпIэ Урысей: Хэку/Пенсионерхэр/Гъащ1э» политикэ зэ партым и щIыналъэ къ удамэм и унафэщI Къэрмокьуэ Хь.М. жиIаэр.

Закономк ыкъэригъэувымкIэ икIи Урысейм и Хэ хакIуэ Комиссэ Нэхъыщхьэм и чэнджэщхэм кьыщэрыщыгъэльэгъуамкIэ, участкэ комиссэхэр кьыщызэрагъэпэщкIэ псом япэу кьалэхэм хуейр Къэрал Думэм е ди республикэм и Парламентым я мандатхэр зиI эартхэм я кандидатурэхэрщ. Апхуэдэ партхэр псори плIы хьууэ араш. Ахэр «Зыщ щыт Урысей», «Урысейм и либеральнэ-демократие парт», «Урысей Федерацэм и Комм уныст парт», «Урысейм и Аграрнэ парт» политикэ партхэрщ. Абыхэм кьыхалъхьаэр псори кьалытащ.

ХэхакIуэу щий нэхърэ нэхъ мащIэ щатха жылагъуэхэм комиссэхэр щыхуитху хэту кьыщыщIэрагъэпэщащ. Партхэм я лIыкIуэхэм кьадэкIуэу абыхэм хэтын хуейт пэжакIуэ гупхэм, жылагъуэ зэгухьэныгъэхэм, цIыхухэм я псэупIэхэм щрагъэкIуэкIа зэIущIэхэм кьыщагъэльэгъуахэри. Абы кьыхэжьыу комиссэхэм хагъэхьэфакъым куэд мыщIауэ ятха, абы кьыхэкIыу хэхыныгъэхэм хэмыта партхэм, апэкIэ екIуэкIа хэхыныгъэхэм Къэрал Думэм, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым зи кандидатхэр щыпхъэшыжьыкIыфа партхэм я лIыкIуэхэр.

Дэ кьыщэрытIыьытэмкIэ, участкэ хэхакIуэ комиссэхэр кьыщыщIэрагъэпэщым нэгъэсауэ кьалытащ щыпсэу щIыху гуп зэмылIэужьыгъуэхэм жылагъуэм я сэбэп зыхьыжьэр. Абы кьыхэкIыу Къэрмокьуэ Хь.М. кьытригъэдза тхыгъэм и мурадыр комиссэхэм хэт